

HYPERICUM 19 afl. 6 (2020)

FWT-FLORON

Nieuwe Heukels' FLORA van Nederland, de 24^e druk

Wytze Boersma

We hebben er lang naar uitgekeken, eindelijk was hij er dan, “de nieuwe Heukels' FLORA van Nederland”. Op 13 februari werd hij gepresenteerd onder belangstelling van ongeveer 175 floristen en andere geïnteresseerden.

In 1883 bracht Hendrik Heukels zijn eerste “Schoolflora voor Nederland” uit. Deze flora was niet geïllustreerd. In 1900 verscheen de eerste “Geïllustreerde schoolflora voor Nederland”. De nieuwe “Heukels” is de 24^e druk, onder auspiciën van Leni Duistermaat.

Ten opzichte van de vorige uitgave is er veel veranderd. Er zijn ongeveer 2500 soorten opgenomen waarvan 500 nieuwe. De 24^e druk bevat 841 bladzijden. Dit zijn er 146 meer dan de 23^e druk. Het papier is iets dikker waardoor de FLORA ongeveer 1cm dikker is. Met zijn 770 gram is het een echt BOEK. (In de presentatie werd gesproken over een boekje!)

De nieuwe flora geeft de veranderingen op gebied van de floristiek van de laatste 15 jaar weer.

- 1) De nieuwste wetenschappelijke inzichten op gebied van verwantschap en classificatie is op basis van APG IV, de nieuwste indeling op basis van DNA. Dit heeft geleid tot verandering van bijvoorbeeld de familie-indeling en verandering van de geslachten binnen de familie. Het zal even wennen zijn om je deze nieuwe indeling en naamgeving eigen te maken. Zo is bv. *Hieracium* (Havikskruid) niet meer het laatste geslacht van de flora. Nu is dit het geslacht *Aralia* met als *Aralia elata* (Duivelswandelstok) als laatste soort. Het oude geslacht *Chenopodium* (Ganzenvoet) in nu opgedeeld in zes geslachten, te weten: *Blitum* (Spiesganzenvoet), *Chenopodiastrum*, (Nerfganzenvoet), *Chenopodium* (Ganzenvoet), *Dysphania* (Klierganzenvoet), *Lipandra* (Korrelganzenvoet) en *Oxybasis* (Kale ganzenvoet).
- 2) Veranderingen van de flora van Nederland door bv. klimaatveranderingen en door de toename van de mobiliteit van personen en goederen. Dit heeft hoofdzakelijk geleid tot de totale toename van het aantal soorten. Goede voorbeelden zijn de campingadventieven en de ontwikkeling in de urbane gebieden, de stadsplanten.
- 3) De invloed van de auteur. Welke plantensoorten moeten worden opgenomen en welke niet. Het is lastig om goede criteria te hanteren. Zo zijn een aantal plantensoorten die in vorige edities waren vervallen weer opgenomen. Een voorbeeld zijn de secties van de *Taraxacum* (Paardenbloem) (jammer is dat er geen afbeelding van een rozetblad is opgenomen) en een 60-tal microsoorten van *Rubus* (Braam).
- 4) Verbeteringen en aanpassingen van de sleutels zijn onvermijdelijk door een andere indeling en de uitbreiding van het aantal soorten. Goede verbeteringen vind ik bv. het kenmerk velumentum bij *Carex* (Zegge) in de sleutels te verwerken. Dit nodigt uit om de sleutels te gebruiken.

Wat verder opvalt is het gebruik van steunkleuren. Het voordeel hiervan is om de soort sneller op te kunnen zoeken. De kleurindeling is gemaakt op klasse/groep. Zo zijn de tweezaadlobbigen gesplitst in twee groepen. De eerste groep zijn de Primitieve tweezaadlobbigen en de *Superrosiden* en de tweede groep zijn de *Superasteriden*. Jammer vind ik dat het verschil tussen de *Superrosiden* en de *Superasteriden* niet wordt toegelicht. Wat ook opvalt is dat de afbeeldingen in een grijs kader zijn geplaatst. Ik weet nog niet of alle details wel goed zichtbaar zijn. Voor mij was het niet nodig geweest. Ik vind het jammer dat de afbeeldingen van de tongetjes van *Carex* (Zegge) niet opgenomen zijn.

Ik vind de nieuwe flora kwalitatief en inhoudelijk een mooie nieuwe flora. Ik hoop dat deze uitgave net zo stevig is als de vorige.
